

CHRISTINE MANGAN

**NECUNOSCUTA
DIN TANGER**

Traducere din limba engleză și note
A.D. BADES

București
2019

1

ALICE

Marțea era zi de târg.

Nu doar pentru mine, ci pentru întregul oraș. Femeile rifane¹ coborând din munți vesteau începutul, cu coșuri și cotigi doldora de fructe și legume, flancate de o parte și de alta de măgari. În replică, Tangerul prindea viață: mulțimile ieșeau pe străzi, bărbați și femei deopotrivă, localnici și străini, fiecare arătând și cerând, tocmai se și târguindu-se, schimbând monede pe un dram de una, un strop de alta. Soarele părea să strălucească mai tare în zilele de târg, și mai fierbinte, arșița lui înfierbântându-mi ceafa.

Pe când stăteam la fereastră privind furnicarul de oameni, mi-am pus dorința tăcută să fie încă luni. Și totuși știam că luna era întotdeauna o speranță deșartă, o falsă alinare înainte ca marțea să vină iar, și eu să fiu silită să fac față haosului care fremăta dedesubt. Silită să stau înaintea impresionantelor rifane înveșmântate în culorile lor aprinse care atrăgeau și rețineau atenția, privirile lor cântărindu-mi ținuta banală și anostă, nevolnică, pradă unui sentiment de teamă – teamă că voi plăti un preț exorbitant fără

¹ Rif – regiune muntoașă în nordul extrem al Marocului, populată de berberi

Reșpăsă-mi dau seama, că voi da moneda nepotrivită, că voi spune cuvintele nepotrivate, că mă voi face de rușine, iar ele vor râde, și va deveni evident ce greșeală am făcut venind aici.

Maroc. Numele însuși evoca imagini ale unei pustietăți întinse, ale unui soare roșu, arzător. Prima dată când l-am auzit pe John menționându-l, m-am înecat și am tușit peste paharul pe care mi-l pusese în mâna. Ne întâlniserăm la Ritz, în Piccadilly, la insistențele mătușii Maude – pe care le simțeam acut în zilele acelea după ce mă întorsesem de la Colegiul Bennington, o durere de cap de care nu reușeam niciodată să scap cu adevărat. Revenisem în Anglia de numai câteva luni, pe John îl știam chiar de mai puțin timp, dar în momentul acela eram sigură că-i pot simți entuziasmul și energia ocupând spațiul din jurul nostru, pulsând în aerul cald de vară. Atrasă, dornică s-o prind, s-o rețin, să-mi cer partea din ea, am permis ideii să se sedimenteze între noi. Africa. Maroc. Cu câteva săptămâni înainte aş fi scuturat din cap, o săptămână mai târziu poate că aş fi râs doar, însă în ziua aceea, în momentul acela, ascultând cuvintele lui John, promisiunile și visurile lui, totul mi se păruse cât se poate de real, de tangibil. Si pentru prima dată după Vermont mi-am dat seama că vreau – nu știam exact ce anume, și în clipa respectivă am bănuit că poate nu pe bărbatul din fața mea îl voi am, însă ceva voi am. Luasem o înghițitură din cocktailul pe care mi-l comandase, cu șampania deja caldă și răsuflată, simțind acidul pe limbă și în stomac. Si întinsesem mâna, înainte să mă pot răzgândi, prințându-i degetele întrale mele.

Pentru că deși John McAllister nu era în nici un caz bărbatul la care visasem odinioară – era sociabil și zgomotos, înfipt și deseori nesăbuit –, m-am lăsat

fermecată de șansa pe care mi-o oferise: să uit, să las trecutul în urmă.

Să nu mă mai gândesc în fiecare secundă a fiecărei zile la ceea ce s-a întâmplat în friguroșii Munți Verzi din Vermont.

Trecuse deja mai mult de un an, și totul era încă învăluit într-un fel de pâclă din care părea că nu puteam ieși, oricât aş fi bâjbâit prin labirint. „E mai bine aşa“, îmi spusese mătușa după aceea, după ce îi povestisem despre aura încețoșată pe care o căpăta-seră amintirile mele și despre faptul că nu regăseam în memorie detaliile acelei nopți oribile și nici pe cele ale zilelor care au urmat. „Lasă-le în urmă“, insistase ea, de parcă amintirile ar fi fost obiecte pe care să le depozitezi în cutii închise ermetic, astfel încât să fii sigur că nu vor scoate la iveală secretele ascunse în ele.

Si într-un fel aşa am făcut, am închis ochii în fața trecutului și i-am deschis către John, către Tanger și către soarele arzător al Marocului. Către aventura pe care el mi-o promisese – cu o cerere în căsătorie și o verighetă, dar nu și cu o ceremonie cum se cuvine, ci doar cu o bucată de hârtie semnată.

– Dar nu putem! protestasem la început. Abia dacă ne cunoaștem!

– Ba sigur că ne cunoaștem, mă asigurase el. La urma urmei, familiile noastre sunt practic înrudite. Așa că, de fapt, ne cunoaștem chiar prea bine.

Si râsese, oferindu-mi zâmbetul acela perfid al lui.

Numele nu aveam să mi-l schimb – fusesem inflexibilă în privința asta. Mi se părea important să păstrez o parte din mine însămi, din familia mea, după tot ce se întâmplat. Si mai era ceva, un lucru pe care mi-a fost greu să-l explic chiar și față de mine însămi. Deși,

odată căsătorită, aveam să ies de sub tutela mătușii, ea continua să păstreze controlul asupra fondului meu de curatelă până când împlineam douăzeci și unu de ani, moment în care avea părinților mei urma să-mi revină oficial. Ideea de a avea doi reprezentanți legali mi se păruse prea descurajantă; aşa se face că, atunci când mi-am luat pașaportul, pe el era scris tot numele Alice Shipley.

La început îmi spuneam că Tangerul nu va fi chiar oribil. Îmi imaginam zile petrecute jucând tenis sub fierbintele soare marocan, o armată de servitori gata să ne împlinească orice capriciu, diverse cluburi private din oraș primindu-ne cu brațele deschise. Viața putea fi și mai rea decât atât, știam asta. Pe urmă însă, John a vrut să cunoască Marocul adevărat, Tangerul aşa cum era el în realitate. În vreme ce asociații lui angajau personal marocan pe salarii mici, iar soțiiile lor își petreceau timpul lenevind la piscină sau punând la cale sindrofii, John avea alte idei. Împreună cu Charlie, prietenul lui, hoinărea prin oraș, pierzând ore întregi la hammam sau în vreo piață, fumând kif¹ în încăperile din spate ale cafenelelor, străduindu-se mereu să intre mai degrabă în grațile localnicilor, decât în cele ale colegilor și compatrioților lui. Charlie fusese cel care-l convinse să vină la Tanger, momindu-l cu povești despre Maroc – despre frumusețea și despre libertatea lui neîngrădită de legi – până când John aproape că se îndrăgostise de un loc pe care nu-l văzuse niciodată. Iar eu îmi dădusem toată silința la început, îl însotisem la târgurile de vechituri ca să luăm mobilă, și în souk ca să cumpărăm de mâncare. Sezusem împreună cu el

¹ Narcotic ușor pe bază de frunze de cânepă, folosit în principal în Orientul Mijlociu

în cafenele și băusem cafea cu lapte, încercând să-mi rescriu viitorul în orașul fierbinte și prăfuit pe care el îl iubise din clipa în care-l văzuse, dar care mie continua să-mi scape printre degete.

Și apoi fusese incidentul de la târgul de vechituri.

În babilonia de tarabe și negustori, de antichități și nimicuri de doi bani îngrițădite haotic unele peste altele, mă întorsesem o clipă, iar John dispăruse. Și în timp ce stăteam acolo în mijlocul mulțimii, înghiontită și din stânga, și din dreapta, de necunoscuți grăbiți, cu palmele deja cleioase de la familiarul debut de anxietate, niște umbre începuseră să-mi joace la periferia câmpului vizual – acele bizare apariții nelămurite despre care doctorii spuseseră în şoaptă că erau doar închipuiri, dar care pentru mine fuseseră reale, viscerale, tangibile, părând să crească până ce n-am mai văzut altceva decât formele lor întunecate. În clipa aceea îmi dădusem brusc seama că de departe eram de casă și de viață pe care o visasem cândva.

Mai târziu John râsesese, insistând că lipsise nu mai mult de un minut, însă data următoare când mă rugase să-l însotesc clătinăsem din cap, iar a doua oară după aceea găsisem o altă scuză. Așa că îmi petreceam orele – ore lungi, singuratic și istovitoare – explorând Tangerul din confortul apartamentului nostru. Dupa prima săptămână, știam deja de câți pași ai nevoie ca să-l străbați de la un capăt la altul – patruzeci și cinci, uneori puțin mai mult, în funcție de mersul meu.

În cele din urmă am început să simt regretele lui John conturându-se la orizontul nostru, tot mai mari; dialogurile dintre noi se limitau la chestiuni practice și de finanțe, alocația mea fiind principala noastră sursă de venit. John nu se descurca deloc cu banii, aşa îmi spusese la un moment dat zâmbind larg, și

atunci zâmbisem la rândul meu, crezând că voise de fapt să spună că nu-i păsa de ei, că nu erau o preocupație pentru el. Curând aveam să aflu că altceva voise să-mi sugereze: că averea familiei lui era pe ducă, îi rămăsesese din ea doar atât cât să se îmbrace bine și să poată pretinde mai departe că încă avea banii pe care-i avusese cândva. Se născuse într-o familie înstărită, și simțea că i se cuvine un trai fără griji pecuniare. O iluzie, aşa cum aveam să constat în scurt timp. Așa se face că în fiecare săptămână îi încredințam alocația mea fără să-mi pese cu adevărat, fără să mă interesez unde se evaporau toate cifrele acelea.

Și în fiecare lună John dispărea odată cu banii: în misteriosul oraș pe care-l iubea cu o patimă pe care n-o puteam înțelege, explorându-i secretele de unul singur, în vreme ce eu rămâneam în casă – temnicer și întemnițat deopotrivă.

M-am uitat la ceas și m-am încruntat. Ultima dată când verificasem fusese doar opt și jumătate, iar acum se apropia de amiază. Blestemând, m-am dus grăbită spre pat, spre ținuta pe care o pregătisem de dimineață, înainte să pierd atâtea ceasuri. Fiindcă îi promisesem lui John că voi merge la piață în acea zi; îmi promisișem mie însăși că voi încerca. Așa că m-am uitat la costumația pe care mi-o alesesem – aparența unei femei obișnuite, gata să plece la cumpărăturile săptămânale: ciorapi, pantofi și o rochie pe care o luasem din Anglia chiar înainte să ne mutăm la Tanger.

Când mi-am tras rochia peste cap am remarcat o mică ruptură în partea din față, acolo unde dantela se unea cu gulerul. Am ridicat-o mai aproape de ochi ca să inspectez, străduindu-mă să nu tremur la vederea

materialului destrămat și spunându-mi că nu era un semn de rău augur, că nu însemna absolut nimic.

Cum mi se părea prea cald în cameră, am ieșit pe balcon, simțind nevoia să mă eliberez dintre pereții ei apăsători. Am închis ochii, jinduind cu disperare la o adiere cât de slabă, și am așteptat, dar nu era nimic în jur, doar căldura neclintită și aridă și sufocantă a Tangerului.

S-a scurs un minut, apoi încă unul, și în liniștea aceea, ascultându-mi unduirea respirației, am devenit conștientă de o stranie senzație că aş fi privită. Am deschis ochii și am aruncat iute o privire către strada de jos. Nu era nimeni acolo. Doar câțiva localnici îndreptându-se spre souk cu pași grăbiți, deoarece se apropia ora la care se închidea piața.

- Vino-ți în fire! mi-am șoptit și am intrat înapoi, în siguranță apartamentului.

În ciuda acestor cuvinte, am închis fereastra bine în urma mea, cu inima bătându-mi vijelios. Uitându-mă la ceas, am văzut că era acum unu și jumătate. Piața mai putea aștepta, mi-am spus.

Trebua să mai aștepte, știam astă când, cu mâinile tremurânde, am tras draperia și am acoperit geamul astfel încât nici cel mai mărunt firicel de soare să nu poată pătrunde înăuntru.

2

LUCY

Soarele ardea când m-am sprijinit de balustradă. Am simțit cum senzația de legănare de sub mine devine mai puternică, stomacul săltându-mi de fiecare dată când feribotul pornea și se oprea în drumul său parcă anevoios spre destinația finală: Maroc. M-am grăbit să-mi iau valiza, cu gândul la ultimele luni deja marcate de vise cu exemple vaste și impunătoare de arhitectură maură, cu labirinturile souk-urilor pline de viață, cu mozaicuri colorate și alei în culori aprinse. Așezându-mă la rândul care începuse să se formeze, mi-am întins gâțul, nerăbdătoare să zăresc prima mea frântură reală din Africa. Miroslui ei se simțea deja, ademenindu-ne de pe țărm – promisiunea necunoscutului, a unor experiențe infinit mai profunde și mai bogate decât tot ce trăisem vreodată pe străzile reci din New York.

Iar Alice... Alice era și ea acolo, undeva în inima pulsândă a orașului.

Când am coborât de pe feribot am scrutat mulțimea în căutarea chipului ei. În cele câteva ore petrecute între mare și uscat reușisem să mă conving că ar putea fi acolo, venită să mă întâmpine, chiar și după toate cele întâmpilate. Dar nu era nimeni. Nici un chip familiar. Doar zeci de localnici – băieți și bătrâni

deopotrivă – încercând să mă ademenească, alături de ceilalți turiști care debarcaseră, să fac apel la serviciile lor. „Nu sunt ghid turistic, doar un localnic pe care toată lumea-l cunoaște. Vă voi duce în locuri pe care alți ghizi nu le știu.“ Iar când asta nu dădea roade, ieșea la iveală recuzita: „Doamna are nevoie de o poșetă?“ Sau, către domnul care păsea în spatele meu: „Domnul are nevoie de o curea?“ Hainele erau desfăcute, alte mărfuri erau scoase și trecute pe sub privirile fiecărui nou-venit. Bijuterii, mici sculpturi în lemn și instrumente muzicale necunoscute nouă. Eu, la fel ca toți ceilalți, refuzam aceste nimicuri cu un gest nerăbdător al mâinii.

Existau puține ghiduri de călătorie despre Tanger, însă vânasem piece carte și broșură pe care o găsim, parcurgând pagină după pagină despre orașul pe care în curând aveam să-l numesc „acasă“, chiar dacă numai temporar. Îi citisem pe Wharton și pe Twain și o dată, în disperare de cauză, câteva pagini scrise de Hans Christian Andersen. Surprinzător, el îmi fusese cel mai util în pregătirea pentru acest asalt al ghizilor entuziaști, pentru acest val mareic de chipuri care se abătea asupra navelor abia sosite aidoma unor lăcuste avide să-și ofere serviciile călătorului naiv și lipsit de experiență. Neexperimentată eram și eu, nu și naivă. Prin urmare, eram pregătită, înarmată cu informații și cuvinte ca să mă protejez de această scenă haotică. Știam foarte clar ce mă aștepta odată ce părăseam liniștea și siguranța feribortului. Și totuși, nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru realitate. Wharton, Twain, chiar și Andersen – în cele din urmă, cuvintele lor nu mi-au putut servi drept sabie și scut.

Am încercat să mă îndepărtez de telali ținând strâns în mâini o hartă, parcă pentru a-mi dovedi hotărârea.

Un clătinat din cap, urmat de un murmur întâi în franceză – *non, merci*, apoi în spaniolă – *no, gracias*, și pe urmă, din frustrare, minusculele vocabule în arabă pe care le învățasem înainte să pornesc în călătorie – *la, choukran*. Nimic n-a fost de ajutor. Am mers mai departe, decisă să ies din port cât mai repede și să ajung în medina¹. Majoritatea nepoftiilor s-au retras, dar câțiva s-au dovedit perseverenți, ținându-se după mine pe cărarea ce urca pieptiş spre orașul vechi. „Te-ai rătăcit?“ „Ai nevoie de ajutor?“ Într-un final a mai rămas un singur bărbat care nu s-a dat bătut. La început fusese discret, urmărindu-mă agale, micșorându-și pasul pentru a se potrivi cu al meu. Stăpânea engleză mai bine decât ceilalți și o folosea din plin, turuind despre toate locurile în care m-ar fi putut conduce, locuri pe care nici un alt turist nu avea să le vadă vreodată.

Am încercat să-l ignor, să nu bag în seamă căldura strivitoare din cauza căreia obrajii îmi erau deja fierbinți și roșii, să nu mă uit la roiuurile de muște care păreau să pândească în orice ungher, în drumul meu prin labirintul de străduțe al orașului. Peste câteva minute însă, a trecut în fața mea, ținându-mi drumul. M-am oprit nedumerită, strângând în mâna singurul meu bagaj, apoi am dat să trec mai departe, dar el nu s-a clintit din loc.

– Da. Sunt un Tânțar enervant, știi, spuse el zâmbind. Când se aplecă spre mine, i-am simțit pe față răsuflarea umedă și fierbinte. Doamnă, ascultă-mă, e preferabil să ai un Tânțar lângă dumneata. Știi de ce? Se opri, de parcă mi-ar fi așteptat răspunsul, apoi îmi explică: Un Tânțar îi va ține la distanță pe ceilalți.

Zâmbi, își dădu capul pe spate și izbucni în râs. Hohotul lui sonor, neașteptat, reverberă între zidurile

¹ În arabă, zona veche a unui oraș, înconjurate de obicei de ziduri de apărare, cu străzi înguste și labirintice

care ne înconjurau, făcându-mă să tresar și să mă dezechilibrez. Valiza îmi căzu din mâna cu un bufnet, iar un genunchi mi se trânti în drumul prăfuit.

M-am aplecat să evaluez consecințele, ferindu-mă de mâna întinsă a Tânțarului. Ciorapii mei noi, în nuanță pielii – pentru care plătisem un dolar și jumătate după ce vânzătoarea insistase că nu existau alții mai buni – erau distruși. Aveau o ruptură chiar deasupra genunchiului, iar un fir se dusesese până jos. Cu o exasperare crescândă, am observat alături o julitură urâtă, care amenința să sângereze din clipă în clipă.

– Ce ghinion jalnic! am murmurat.

Simțindu-mi parcă tulburarea și stinghereala, Tânțarul se apropie și mai mult.

– Îmi pare că te-ai rătăcit, îmi șopti, cu vocea dintr-odată guturală, insistență, ca și când noua mea postură ar fi necesitat o asemenea emfază. *Mademoiselle*, știi de fapt ce cauți?

Cuvintele lui mă făcură să mă opresc o clipă – doar o clipă – ca să mă întreb ce căutam totuși în acest oraș străin și ciudat la care visasem de atâtea ori, încât începuse să capete o aură ireală, strălucitoare, de fiecare dată când mi-l închipuiam. Nici măcar acum, când aveam sub tălpi dovada dură a existenței lui, tot nu-mi părea real. Respirația mi se tăie un moment, dar apoi, lat-o: o imagine începoștată a ei, în fața mea, aici.

De atât a fost nevoie; o secundă mai târziu, eram din nou eu însămi.

– Da, am răspuns pe un ton ferm.

M-am ridicat și am trecut glonț pe lângă el, astfel că umerii ni s-au atins, iar el a încasat impactul, a simțit greutatea trupului meu izbit de al lui. I-am văzut expresia șocată.

– Da, am repetat. Știi exact ce caut.